

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 8P/41/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125291277
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6125291277.1

Uznesenie

8P/41/2025

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti A., B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, deti D. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., F. XXX/XX a G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E., I. J. K., H. L., M. XX, o návrhu otca na ustanovenie kolízneho opatrovníka, takto

rozhodol:

8P/41/2025

I. Súd v y h l a s u j e , že nemá právomoc konať v právnej veci starostlivosti o deti A., B., nar. XX.XX.XXXX a C., nar. XX.XX.XXXX, na návrh otca D. A., nar. XX.XX.XXXX, o ustanovenie kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletých detí v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva a konanie z a s t a v u j e .

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

8P/41/2025

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.04.2025, otec maloletých detí D. A. žiada o ustanovenie kolízneho opatrovníka a to Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v L. na zastupovanie maloletých detí v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva. Svoj návrh odôvodnil tým, že má podozrenie, že maloleté deti nie sú jeho deti. V novembri roku 2024 sa matka maloletých detí vybrala na návštevu svojej matky do Čiech, odkiaľ sa už nevrátila. Po odchode matky a detí navrhovateľ s nimi nie je v žiadnom kontakte.

2. Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno sa zaoberal otázkou, či je v jeho právomoci konať a rozhodnúť o návrhu otca, ktorého predmetom je ustanovenie kolízneho opatrovníka maloletých deťom v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva.

3. Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), konanie sa začína na návrh.

4. Podľa § 273 CMP, na konanie o ustanovení opatrovníka je miestne príslušný súd, v ktorého obvode má fyzická osoba bydlisko; ak takýto súd nie je, súd, v ktorého obvode má fyzická osoba majetok.

5. Podľa § 9 CSP zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

6. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").

7. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

8. Podľa Článku 7 ods. 2 Ústavy SR, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.

9. Podľa bodu 19 Nariadenia Rady (EÚ) č. 2019/1111 z 25.06.2019 o právomoci a uznávaní a výkone rozhodnutí v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností a o medzinárodných únosoch detí (ďalej len „Nariadenie“), kritériá právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností, sú tvorené tak, aby zodpovedali najlepšiemu záujmu dieťaťa a mali by sa uplatňovať v súlade s ním. Akýkoľvek odkaz na najlepší záujem dieťaťa by sa mal vykladať v zmysle článku 24 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) a dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa z 20. novembra 1989 (ďalej len „dohovor OSN o právach dieťaťa“), ako sú transponované vo vnútroštátnom práve a vnútroštátnych sporoch .

10. Podľa bodu 20 Nariadenia s cieľom zaručiť najlepší záujem dieťaťa by sa právomoc mala v prvom rade určovať podľa kritéria blízkosti. Z toho vyplýva, že právomoc by mal mať v prvom rade členský štát obvyklého pobytu dieťaťa, s výnimkou určitých situácií uvedených v tomto nariadení, napríklad v prípade zmeny miesta pobytu dieťaťa alebo v dôsledku dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností.

11. Podľa Článku 1 ods. 1 písm. b) Nariadenia, toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

12. Podľa Článku 1 ods. 2 Nariadenia, záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä:

- a) opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom;
- b) opatrovnictva, poručníctva alebo podobných inštitútov;
- c) určenia a úloh osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo jeho majetok, ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú;
- d) umiestnenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo do zariadenia starostlivosti o dieťa;
- e) opatrení na ochranu dieťaťa týkajúcich sa správy, udržiavania alebo nakladania s majetkom dieťaťa.

13. Podľa Článku 2 ods. 7 Nariadenia, „rodičovské práva a povinnosti“ sú všetky práva a povinnosti týkajúce sa osoby alebo majetku dieťaťa, ktoré nadobudla fyzická osoba alebo právnická osoba rozhodnutím, zo zákona alebo na základe dohody, ktorá má právne účinky, vrátane opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom.

14. Podľa Článku 7 ods. 1 Nariadenia, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

15. Podľa Článku 7 ods. 2 Nariadenia, odsek 1 sa uplatňuje s výhradou článkov 8 až 10.

16. Podľa Článku 18 Nariadenia, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci samej a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

17. Podľa § 26 Občianskeho zákonníka, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

18. Podľa § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa, upravuje Zákon o rodine.

19. Zákonnými zástupcami maloletých detí sú v prvom rade ich rodičia. Podľa § 31 ods. 2 Zákona o rodine, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

20. Nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností. Uvedené sa týka aj určenia a úloh osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo jeho majetok, ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú. Pojem rodičovské práva a povinnosti označuje všetky práva a povinnosti týkajúce sa osoby alebo majetku dieťaťa, ktoré nadobudla fyzická osoba alebo právnická osoba rozsudkom, zo zákona alebo na základe dohody, ktorá má právne účinky. Článok 7 Nariadenia ustanovuje základný princíp na určenie súdov členského štátu, ktoré majú právomoc konať vo veciach rodičovských práv a povinností, pričom Nariadenie určuje iba členský štát, ktorého súdy majú právomoc, ale neurčuje, ktorý súd v rámci tohto členského štátu je vecne a miestne príslušný; túto otázku ponecháva vnútroštátnym procesným normám. V zmysle Článku 7 Nariadenia je základným atribútom na určenie právomoci „obvyklý pobyt“ maloletého dieťaťa v čase začatia konania. Vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie sa „obvyklý pobyt“ má vykladať v tom zmysle, že tento pobyt zodpovedá miestu, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia.

21. Jednou zo základných podmienok, za ktorých môže súd konať v danej veci je právomoc súdu. Splnenie tejto procesnej podmienky súd skúma v každom štádiu konania.

22. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných právnych noriem. Konanie, predmetom ktorého je ustanovenie kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletých detí v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva sa začalo dorúčením návrhu na tunajší súd dňa 30.04.2025. Z lustrácie v Registri obyvateľov SR (č.l. 5 a 6 spisu), vyplýva, že maloleté deti B. a C. A. sú štátnymi občiankami Slovenskej republiky a trvalý pobyt majú v obci E.. Táto adresa je len evidenčného charakteru. Z návrhu otca maloletých detí (č.l. 1 spisu), ako aj zo spisu 8P/54/2024 vyplýva, že maloleté deti minimálne od mesiaca máj 2024 majú prechodný pobyt v Českej republike, na adrese M. XX, H. L.. Na výsluchu pod sp. zn. 8Pc/5/2025 sám otec maloletých detí potvrdil, že maloleté deti od roku 2023 bývajú so svojou matkou v Českej republike. V mesiaci február 2025 sa zúčastnil v Českej republike aj pojednávania na príslušnom súde Českej republiky, ktorý ho zaviazal prispievať výživným na maloleté deti. Z uvedeného je zrejmé, že v obvode Okresného súdu Banská Bystrica v súčasnosti maloleté deti nemajú svoj obvyklý pobyt a nemali tu svoj obvyklý pobyt (bydlisko) ani v čase začatia tohto konania (30.04.2025). Vzhľadom na časové obdobie, ktoré sa maloleté deti a matka maloletých detí zdržiavajú v cudzine, možno predpokladať, že došlo k ich začleneniu do sociálneho a rodinného prostredia v tejto krajine a k vytvoreniu silných väzieb na toto prostredie. Vychádzajúc z uvedeného má tunajší súd za to, že maloleté B. a C. A. majú svoj obvyklý pobyt v Českej republike, a teda súdy Slovenskej republiky (t.j. ani Okresný súd Banská Bystrica) nemajú právomoc konať a rozhodnúť o predmetnom návrhu.

23. Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že právomoc konať a rozhodnúť o ustanovení kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletých detí v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva, majú súdy v Českej republike, kde majú maloleté B. a C. A. svoj obvyklý pobyt. Za obvyklý pobyt sa považuje miesto, na ktorom sa maloleté deti trvale zdržujú. Maloleté deti teda nemajú na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt (bydlisko). Preto Okresný súd Banská Bystrica vyhlásil, že nemá právomoc vo veci samej konať a rozhodovať, a vzhľadom na to, že nedostatok právomoci je neodstrániteľným nedostatkom procesných podmienok konania, súd toto konanie o návrhu otca, ktorým sa domáha ustanovenia kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletých detí v konaní o prípustnosti zapretia otcovstva vedené pod sp. zn. 8P/41/2025, zastavil.

24. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 a nasledujúcich CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

8P/41/2025

Proti tomuto rozhodnutiu je p r í p u s t n é odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v jednom vyhotovení, na Okresný súd Žilina.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).